

TRÜ TEADUSLIKU RAAMATUKOGU KASUTAMISE EESKIRJAD

ÜLDEESKIRJAD

1. TRÜ Teadusliku Raamatukogu lugejaiks võivad olla kõik ülikooli koosseisulised isikud, teiste kõrgkoolide õppejõud ja üliõpilased, samuti ettevõtete ja asutuste töötajad, keskkoolide ja keskeriõppeasutuste õpilased, kes vajavad kirjandust teaduslikuks tööks või töö- ja õppeülesannete täitmiseks.

2. TRÜ Teaduslik Raamatukogu teenindab esmajoonel Tartu ülikooli isikkoosseisu, kusjuures kaugõppeüliõpilastele laenutatakse elukohast olenemata võrdsetel alustel statsionaarselt õppivate üliõpilastega. TRÜ kaugõppijaid teenindatakse ka posti teel.

Teiste asutuste töötajad saavad kirjandust eeskätt kohapeal kasutamiseks, koju laenutatakse vastava asutuse garantiikohustuse alusel.

Keskkoolide ja keskeriõppeasutuste õpilasi võetakse lugejateks koolide soovitusel.

3. Kõik raamatukogu kasutajad registreeritakse lugejateks. Igale lugejale antakse TRÜ Teadusliku Raamatukogu registratuurist välja lugejapilet ja täidetakse lugejakaart, millele lugeja annab allkirja selle kohta, et ta on tutvunud raamatukogu kasutamise eeskirjadega ning kohustub neid täitma. TRÜ raamatukogusid saab kasutada ainult lugejapileti alusel.

M ä r k u s: 1) lugejapiletite kehtivust pikendatakse igal õppeaastal;

- 2) lugejapileti edasiandmine teisele isikule ja selle kasutamine teise isiku poolt on rangelt keelatud;
  - 3) lugejapileti kaotamisest on lugeja kohustatud raamatukogule viivitamatult teatama, lugejapileti dublikaat antakse lugejale välja 10 päeva pärast kaotsimineku teatamist;
  - 4) võlgnevustega lugejal piletit ei pikendata ja kirjandust talle ei laenutata.
4. Lugejaks registreeritakse passi ja töötoendi või passi ja üliõpilaspileti ning foto esitamisel.
  5. Raamatukogu igakordsel külastamisel annab lugeja oma pileti kontrollpunkti, saab vastu kontroll-lehe, millele kirjutab loetavalt oma nime ja lugejapileti numbril. Raamatukogust lahkumisel tagastab lugeja kontroll-lehe ja saab tagasi lugejapileti.
  6. Raamatukogust lahkudes võib lugeja kaasa viia ainult need TRÜ Teadusliku Raamatukogu trükised, mis on sisenemisel kontrollori poolt märgitud kontroll-lehele või mille vahel on kojulaenutuse tempeliga varustatud soovisedeli lõigend.
  7. Oma elu- ja töökoha muutmiseks on lugeja kohustatud viivitamatult raamatukogule teatama.

Eksmatrikuleeritud üliõpilased peavad 3 päeva jooksul pärast käskkirja avaldamist kõik laenatud raamatud raamatukogule tagastama.

8. Isikud, kes lahkuvad Tartu Riiklikust Ülikoolist (õppejõud, teadustöötajad, aspirandid, üliõpilased, töölised ja teenistujad) on kohustatud kaadriosakonnale esitama teadus- ja õppekirjanduse kojulaenutuste toendi raamatute tagastamise kohta.
9. Lugeja on kohustatud kirjandust heaperemehelikult hoidma. Raamatuid ei tohi määrida, rikkuda ega lõhkuda.

Kirjanduse laenamisel peab lugeja kontrollima selle seisukorda ning teatama raamatukoguhoidjale avastatud defektidest, vastasel korral langeb vastutus viimasele lugejale.

10. Kõik Teadusliku Raamatukogu külastajad on kohustatud:
- 1) riidehoidu ära andma üleriided, portfelligid, mapid, kandekotid ja muud pakid;
  - 2) säilitama raamatukogu ruumides korda ja vaikust.
11. Lugejatelt, kes ei pea kinni raamatukogu kasutamise eeskirjadest, võetakse ära raamatukogu kasutamise õigus kas ajutiselt (1 kuust kuni aastani) või alaliselt teenindusosakonna juhataja korraldusel.
12. TRÜ Teaduslikus Raamatukogus (Struve 1) on lugejate kasutada järgmised teeninduspunktid:
- teadus- ja õppekirjanduse kojulaenutused,
  - teadus- ja õppekirjanduse lugemissaalid,
  - raamatukogudevaheline laenus (RVL),
  - ajakirjade lugemissaal,
  - ajalehtede lugemissaal,
  - teatmekirjanduse lugemissaal,
  - infoväljaannete lugemissaal,
  - käsikirjade ja haruldaste raamatute lugemissaal,
  - raamatukogunduse kabinet,
  - fonoteegisaal.
- Peale nimetatute teenindavad lugejaid veel:
- ajaloo- ja filoloogiateaduskonna raamatukogu (V. Kingissepa t. 15^a),
  - füüsikaraamatukogu (Tähe t. 4),
  - keemiaraamatukogu (V. Kingissepa t. 14/16),
  - majandusteaduskonna raamatukogu (Nooruse t. 9),
  - ühiskonnateaduste raamatukogu (Ülikooli t. 16),
  - filiaal (Leningradi mnt. 27),
  - ülikooli allasutuste käsiraamatukogud.
13. Lugejal on õigus kasutada raamatukogu katalooge ja bibliograafiakartoteeke ning saada raamatukogu töötajatelt konsultatsiooni kataloogide, kartoteekide, bibliograafia- ja infoväljaannete ja teatmeteoste kasutamise kohta. Konsultatsioone on võimalik saada informaatorigilt, registruurist, bibliograafia- ja infoosakonnast, konsultandilt (kataloogide juures), lugemissaalide ja kojulaenususe töötajatelt.

KIRJANDUSE KOJULAENUTAMISE KORD JA TÄHTAJAD

14. Koju laenutatakse kirjandust esmaspäevast reedeni kl. 10-20 ja laupäeval kl. 10-18.
Suvised kojulaenutuse ajad määrab raamatukogu direktioon kooskõlastatult rektoraadiga.
15. Teatmefondi materjale (entsüklopeediaid, atlasid, sõnaraamatuid, bibliograafiaid, katalooge jne.), käsikirju, dissertatsioone, diplomi- ja auhinnatöid, kateedrite ja laboratooriumide käsikirjalisi teaduslikke töid, raamatuid memoriaalkogudest, haruldasi ja eriti hinnalisi väljaandeid, samuti ajakirju ja ajalehti koju ei laenutata.
M ä r k u s. TRÜ õppejõududele ja teadustöötajatele võib ajakirju koju laenutada väga lühikeseks ajaks.
16. Trükiseid laenutatakse lugeja poolt esitatud soovisedeli alusel, mis peab olema täidetud täpselt ja loetavalt. Puudulikult või mitteloetavalt täidetud soovisedelite alusel raamatuid ei laenutata. Kirjandus tuuakse hoidlast 10-30 min. jooksul pärast soovisedeli esitamist. Tellitud trükiseid hoitakse kojulaenutuses 3 päeva.
17. Kirjanduse kojulaenamisel annab lugeja allkirja raamatukaardile.
Kirjanduse tagastamisel teeb raamatukogutöötaja lugeja juuresolekul selle kohta vastava märkuse raamatukaardile.
Raamatukogust laenatud kirjandust ei tohi lugeja teistele isikutele kasutamiseks edasi anda.
18. TRÜ õppejõududele, teadustöötajatele ja aspirantidele võib korraga olla laenutatud kuni 25 köidet 2 kuuks, viimase kursuse üliõpilastele kuni 20 köidet ja teistele üliõpilastele kuni 15 köidet üheks kuuks, TRÜ teenistujatele ja töölisele, samuti lugejatele väljastpoolt

ülikooli kuni 5 köidet mitte kauemaks kui üheks kuuks. Õppekirjandust laenutab õppekirjanduse kojulaenusus semestriks. Defitsiitse kirjanduse laenutustähtaega lühendatakse.

19. Laenutustähtaja möödumisel tagastab lugeja trükise või pikendab kasutusaega, kuid mitte üle 2 korra.

Vajaduse korral on raamatukogul õigus laenatud trükist tagasi nõuda enne laenutustähtaja lõppu. Lugejapileti pikendamiseks tuleb esitada kõik laenatud trükised. Üliõpilased peavad tagastama kõik trükised õppeaasta lõpul.

20. Lugejad, kes ei tagasta laenatud kirjandust ega pikenda ka tähtaega õigeaegselt, loetakse raamatukogu võlglasteks. Nende suhtes rakendatakse ühiskondlikke mõjutusvahendeid, kasutatakse dekaanide abi või neilt nõutakse kirjandus tagasi notariaalkontori kaudu.
21. Trükiste rikkumise või kaotsimineku korral tuleb tuua asemele sama või uuem väljaanne, koopia või mõni samaväärne raamatukogule vajalik trükis või tasuda trükise tegelik väärtus viiekordselt. Vajaduse korral määrab raamatu väärtuse komisjon.

KIRJANDUSE LAENUTAMINE LUGEMISSAALIDES

22. Lugemissaalides saavad kirjandust kasutada kõik lugejad. Lugemissaalid on avatud esmaspäevast reedeni kl. 8-22, laupäeval ja pühapäeval kl. 10-18.
23. Lugemissaalide juurde kuuluvaid õppe- ja teadustöö kaubiine laenutatakse diplomandidele kuni üheks kuuks, õppejõududele, aspirantidele ja teaduritele kuni kaheks kuuks, kusjuures kasutusaega võib pikendada.
24. Lugemissaalides avariileil olevat kirjandust võib lugeja ise riiulilt valida ja kasutada soovisedelit esitamata. Kasutatud kirjandust ei aseta lugeja mitte ta-

gasi riitulile, vaid selleks ettenähtud kohta.

25. Lugemissaalides puuduva kirjanduse tellib lugeja hoidlast ja see hoitakse lugemissaalis niikaua, kui lugeja soovib. Kui lugeja ei ole 3 päeva jooksul tellitud kirjandust kasutanud, saadetakse see hoidlasse tagasi.

M ä r k u s: Dissertatsioonide kasutamiseks tuleb autoriõiguse kaitse huvides esitada avaldus direktori nimele. Üliõpilastel ja lugejatel väljastpoolt ülikooli tuleb esitada avaldus ka piiratud levikuga kirjanduse kasutamiseks.

26. Lugemissaalides kasutamiseks määratud kirjandust on lugejal keelatud omavoliliselt lugemissaalist välja viia.

KIRJANDUSE LAENUTAMINE ÜLIKOOI ALLASUTUSTELE

27. Kõik ülikooli allasutused võivad kuni 2 aastaks deponeerida piiratud arvul dublette käsiraamatukogude organiseerimiseks.

Peale selle võivad ülikooli allasutused laenata kirjandust võrdsetel tingimustel üksiklugejatega. Vastutava isiku määravad ülikooli vastavate allasutuste juhatajad.

28. Ülikooli allasutustele ja lugejatele (teadustöö otstarbel) valmistatakse koopiaid vastavalt võimalustele.

KIRJANDUSE TELLIMINE RAAMATUKOGUDEVAHELISE LAENUTUSE (RVL) KAUDU

29. TRÜ raamatukogudes ja teistes Tartu linna raamatukogudes puuduvat kirjandust on raamatukogu kasutajal õigus tellida teistest Eesti NSV, NSV Liidu või välismaa raamatu-

kogudest RVL-i kaudu. RVL rahuldab eeskätt ülikooli õppe- ja teadustöö vajadusi.

30. RVL-i kasutamise kord on kindlaks määratud NSV Liidu raamatukogudevahelise laenutuse ühtse üleriikliku süsteemi põhimäärusega, mis on kinnitatud NSV Liidu kultuuriministri 16. apr. 1969.a. käskkirjaga nr. 158.

M ä r k u s. Üksikasjalikumalt RVL-i kohta vt. TRÜ Teadusliku Raamatukogu väljaandest "Raamatu - kogudevaheline laenus", Trt., 1981.

31. RVL tellib ülikooli õppejõududele ja teaduritele kserokopiaid NSVL suurematest infokeskustest.

Käesolevad eeskirjad on vastuvaidlematuks täitmiseks kõigile TRÜ Teadusliku Raamatukogu lugejale.

ПРАВИЛА ПОЛЬЗОВАНИЯ НАУЧНОЙ БИБЛИОТЕКОЙ ТГУ.
Составитель Калъе Лепик.
На эстонском языке.
Тартуский государственный университет.
ЭССР, 202400, г. Тарту, ул. Длюкооли, 18.
TRU trükikoda 1987. 1000. 0,43 arv.-pg.,
0,5 trpg. Tell. nr. 583. Tasuta.

Tasuta